

N:o 89.

Af Herr Eug. Clairfelt: Om förändring i Kongl. Förordningen den 21 December 1857 angående föreskrifter om lagfart å testamenterad fast egendom.

Kongl. förordningen den 21 December 1857 stadgar, att hvar, som fast egendom genom testamente fått hafver, skall med det fång lagfara på sätt om köp, skifte och gäfva sagdt är; dock må uppbud ej meddelas innan testamentet vunnit laga kraft eller ståndande blifvit.

Deraf vill det väl synas som hade lagstiftarens mening varit, att den, som erhållit fast egendom genom testamente, skulle med denna egendom lagfara eller derå söka uppbud inom den för lagfart af köpt egendom i allmänhet stadgade tid, räknad från den dag han gifvarens död och testamentet veta fick, och således i stad inom tre månader och å landet sist å det ting, som infaller näst efter sex månader.

Men tillämpningen af en sådan åsigt har i lagskipningen icke kunnat göra sig gällande, enär ofvannämnda Kongl. förordning derom icke innehåller någon föreskrift. Icke heller har domaren kunnat för underlåtenhet att lagfara med testamenterad egendom tillämpa det i Kongl. förordningen den 13 Juni 1800 stadgade äfventyr af böter till belopp af det stämplade papper, hvarmed ett köpebref bör beläggas.

Följden deraf har varit den, att många, som erhållit fast egendom genom testamente, underlåtit att med densamma lagfara, hvarigenom, för sådana fall, dels lagens föreskrift om lagfart å testamenterad egendom icke alltid vunnit efterföljd, dels kronan gått miste om det stämplade papper, hvarmed ett testamente vid lagfart bör beläggas.

Såvida den, som erhållit fast egendom genom testamente, fortfarande skall dermed lagfara, bör något äfventyr stadgas för underlåtenhet att inom viss tid fullgöra lagens föreskrift i detta fall, men vid meddelandet af en sådan föreskrift böra följande omständigheter tagas i beaktande:

att, då en testamentarius inom viss tid lagfar den honom testamenterade egendomen, testamentet kan klandras och ogillas, och den, som med egendomen lagfarit, gå miste om det stämplade papper, hvarmed testamentet blifvit belagdt, jemte de öfriga utgifter för uppbud och fasta som han fått vidkännas;

att, enligt den åsigt, som gjort sig gällande i Högsta Domstolen, frånvarande eller okänd arfvinge, fastän han, genom underlåtenhet att inom föreskrifven tid anmäla sig till åtnjutande af sin arfsrätt, densamma förverkat, likväl förklarats berättigad att klandra det testamente, hvarigenom den egendom bortgifvits, som sig å hans arfslott belöpt;

att, då maka, bröstarfvingar och syskons afkomlingar äro befriade från bevillning å dem testamenterad egendom, de på samma grunder, som gälla för en sådan befrielse, böra vara fritagna från skyldigheten att med stämpladt papper belägga testamente, hvarmed fast egendom är dem gifven.

Till följd af hvad jag sålunda anfört, får jag föreslå, att Riksdagen beslutar:

antingen att föreskriften om lagfart å testamenterad fast egendom måtte upphävas, enär testamentstagaren i sjelfva det bevakade testamentet, der det vinner laga kraft, har en fullständig åtskomsthandling till egendom; eller ock att en viss tid bestämmes, inom hvilken testamente å fast egendom bör lagfaras, samt ett äfventyr stadgas för underlåtenhet af sådan lagfart inom den tid, som kan föreskrivas; och att, derest detta mitt senare alternativ antages, maka, bröstarfvingar och syskon samt deras afkomlingar befrias från stämpladt papper för såväl testamentet som fastebrevet å egendomen.

Stockholm den 28 Januari 1875.

Eug. Clairfelt.
